

## **Beschrijving koninginnenteeltcursus**

Onzuiverheid en veelvoud van rassen kenmerken de bijenteelt in Nederland. Ongecontroleerde hybridisatie brengt volken voort die, soms in versterkte mate, op een onvoorspelbare manier de goede en slechte eigenschappen van hun voorouders tonen. Gerichte teelt en selectie leiden tot gewenst en voorspelbaar gedrag. Het opnemen van Koninginnenteelt in een bedrijfswijze is een belangrijk aspect in het volwaardig imkeren.

- Theoretische aspecten van de koninginnenteelt
- De rol van darren en darrenteelt.
- Eigenschappen van nateelt op eigen stand.
- Aan de hand van gewenste eigenschappen het geschikte teeltmateriaal kunnen kiezen.
- Van dit teeltmateriaal voldoende koninginnen kunnen natelen.
- Dit materiaal zo kunnen behandelen dat de gewenste eigenschappen tot expressie komen.
- De geteelde koninginnen naar behoren kunnen invoeren.
- Een imkermethode kunnen hanteren waarbinnen koninginnenteelt is geïntegreerd.

## **Resultaat van de cursus :**

De cursist is in staat:

- de kwaliteit van teeltmateriaal te beoordelen aan de hand van de gewenste eigenschappen.
- van het gekozen uitgangsmateriaal goede koninginnen te telen.
- de kwaliteit van de geteelde koninginnen te beoordelen.
- de geteelde koninginnen op een juiste manier te gebruiken.
- te beoordelen welk gereedschap en materiaal nodig is.
- imkermethoden te hanteren waarin koninginnenteelt geïntegreerd is.
- zijn teelt te beoordelen.

## **Inhoud van de cursus :**

De cursus omvat zowel een theoretisch als een praktisch gedeelte. In de theorielessen komen o.a. aan de orde het doel van koninginnenteelt, de eigenschappen die worden gewenst en de controle op het behoud van de eigenschappen. Behandeld worden onderwerpen zoals erfelijkheid, selectie, genotypische en fenotypische eigenschappen, rassenteelt en hybridenteelt. De praktijk omvat het leren van de bij de koninginnenteelt gebruikelijke teelttechnieken.

#### Inhoud van de theorielessen

- paringsbiologie, aantal darren bij de paring, genetische variabiliteit, inteelt, nateelt.
- verschillende rassen, standbevruchting, raszuivere bevruchting, voor- en nadelen van KI
- heterosis, hybridisering, agressie, selectie, selectienormen
- het bepalen van eigenschappen van de volken, selecteren en keuren
- Fenotypisch verschil tussen werkster en koningin, zwermcel en redcel.
- gunstige leeftijd van larven voor gebruik in de koninginnenteelt
- opzetten van een teeltkalender, koninginnenteelt en darrenteelt, termijnplanning
- starter, moergoed en moerloos pleegvolk.
- maken van de starter, keuze en inrichten pleegvolk
- behandeling van de doppen in pleegvolk en broedstoof.
- bevruchtungskastjes, soorten en maten, voor- en nadelen, hoe deze te vullen.
- bevruchtungsstations, werkwijze, verzenden van ♀♀ en bevruchtungskastjes.
- beoordelen van de moeren, merken en knippen
- stille moerwisseling
- invoeren van jonge moeren, van bevruchte moeren, wanneer, hoe, invoerkooitjes
- opbouw van jonge volken, verenigen
- koninginnenteelt en bedrijfsmethode (o.a. de Doppenmethode).
- administratie van de teelt, opzetten van een teeltboek.

#### Inhoud van de praktijklessen

- eigenschappen van de volken bepalen, meten vleugelindices
- keuze en klaarmaken van teeltvolken
- keuze en klaarmaken van de pleegvolken
- soorten teeltdopjes en het gebruik ervan.
- starter maken, overlarven, aangenomen dopjes in pleegvolk brengen.
- honing-suikerdeeg maken
- gebruik broedstoof
- ♀♀ beoordelen en merken
- bevruchtungskastjes voorbereiden en vullen, ♀♀ invoeren
- leg ♀♀ controleren, knippen en merken
- ♀♀ invoeren in productievолken
- kernvolkjes verenigen met productievолken
- aanmaken van ontbrekend gereedschap en materiaal.



### **Duur en opzet van de cursus :**

Op basis van de doelstelling, de inhoud en het beoogd resultaat kan de leraar het lesprogramma zelf invullen. De lesvorm is praktijkgeoriënteerd onderwijs.

Verwacht wordt dat de cursist zijn theoretische kennis aan de hand van literatuur vermeerderd.

Voor de uitvoering van de cursus wordt gebruik gemaakt van bestaande literatuur en van een door de bijenteeltorganisatie ter beschikking gestelde lesbijenstand.

De cursus bestaat uit 6 dagdelen van 2 uur theorie, 9 dagdelen van 2 uur praktijk en circa 15 uur zelfstudie. De praktijklessen zullen worden gegeven in groepen van maximaal 6 cursisten.

Omdat ervan wordt uitgegaan dat bij een deelname van meer dan 6 personen het praktijkgedeelte moet worden gesplitst in twee groepen komt het totale aantal lerarenuren op 48.

### **Toetsing :**

Zowel de theoretische als ook de praktische kennis zal worden getoetst alvorens een diploma kan worden toegekend.

### **Toelatingseisen :**

Bezit van het diploma “basiscursus bijenhouden” of gelijkwaardig.

Daarna minimaal drie jaar praktische ervaring met ten minste drie bijenvolken.